

Dosarul nr. 3ra-631/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol,)

Î N C H E I E R E

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Melnic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă :

La 06 noiembrie 2018, Mariana Melnic a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta Mariana Melnic a indicat că este mamă a trei copii, primul copil xxxxxxxxx s-a născut la 07 februarie 2013, al doilea copil xxxxxxxxx s-a născut la 05 februarie 2015, iar al treilea copil xxxxxxxxx s-a născut la 05 iulie 2018, începând cu 31 ianuarie 2006 activează în cadrul ÎCS „Studio Line” SRL.

Reclamanta a menționat că la 27 aprilie 2017 în baza cererii personale, ÎCS „Studio Line” SRL i-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului Melnic Evelina pentru perioada de la 27 aprilie 2017 și până la împlinirea vârstei de 3 ani, adică până la 05 februarie 2018. La 06 februarie 2018 în baza cererii personale, ÎCS „Studio Line” SRL i-a acordat concediul neplătit pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxx până la împlinirea vârstei de 4 ani.

Reclamanta a relatat că la 02 aprilie 2018 în timpul aflării în concediul neplătit

pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxx, acordat de angajatorul ÎCS „Studio Line” SRL s-a angajat prin cumul la SRL „M&P Contanalist”. La data de 17 aprilie 2018 a plecat în concediu de maternitate în legătură cu nașterea celui de-al treilea copil, prezentând certificatul medical corespunzător la locul de muncă ÎCS „Studio Line” SRL, conform căruia concediul de maternitate era de la 17 aprilie 2018 până la 20 august 2018, în legătură cu aceasta s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău cu cerere privind acordarea indemnizației de maternitate, dar indemnizația de maternitate nu i s-a plătit.

Reclamanta a mai menționat că copilul xxxxxxxxx s-a născut la 05 iulie 2018 și după finalizarea concediului de maternitate, începând cu 21 august 2018 până la 05 iulie 2021 i s-a acordat de către angajatorul principal ÎCS „Studio Line” SRL cât și de către angajatorul prin cumul SRL „M&P Contanalist”, concediul parțial plătit pentru îngrijirea celui de-al treilea copil xxxxxxxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani. În legătură cu aceasta s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău cu o cerere privind acordarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, dar i s-a refuzat în satisfacerea cererii. Ulterior a depus cerere prealabilă în vederea acordării indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea copilului xxxxxxxxx, dar i s-a refuzat în soluționarea cererii.

Reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, constatarea ilegalității refuzului în stabilirea și achitarea indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, obligarea stabilirii și achitării indemnizației de maternitate pentru perioada 17 aprilie 2018 - 20 august 2018, luând ca bază de calcul perioada lunilor mai 2016 - martie 2017, precum și martie 2018, obligarea stabilirii și achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxx, începând cu 05 iulie 2018 și până la împlinirea vârstei de 3 ani, luând ca bază de calcul perioada lunilor mai 2016 - martie 2017, precum și martie 2018, în cuantum nu mai mic de 2/3 din venitul mediu lunar realizat în aceste perioade, încasarea sumei de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru lipsirea ilegală de indemnizația de maternitate și de indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Melnic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, s-a constatat ilegalitatea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău din 30 mai 2018 și răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1925/18 din 09 octombrie 2018 privind refuzul stabilirii și achitării în beneficiul Mariane Melnic a indemnizației de maternitate, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și achite în beneficiul Mariane Melnic indemnizația de maternitate la nașterea copilului xxxxxxxxx a.n. 05 iulie 2018, în condițiile art. 7 și 16 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații sociale de asigurări sociale, s-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Mariane Melnic suma de 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Melnic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că începând cu 31 ianuarie 2006 Mariana Melnic activează în cadrul ÎCS „Studio Line” SRL, s-a mai constatat că, Mariana Melnic este mamă a trei copii, primul copil Melnic Gabriela s-a născut la data de 07 februarie 2013, al doilea copil xxxxxxxxxx s-a născut la 05 februarie 2015, iar al treilea copil xxxxxxxxxx s-a născut la 05 iulie 2018. La 27 aprilie 2017 în baza cererii personale depuse de Mariana Melnic, ÎCS „Studio Line” SRL i-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxxx pentru perioada de la 27 aprilie 2017 și până la împlinirea vârstei de 3 ani, adică până la 05 februarie 2018. La 06 februarie 2018 în baza cererii personale depuse de Mariana Melnic, ÎCS „Studio Line” SRL i-a acordat concediul neplătit pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxxx până la împlinirea vârstei de 4 ani. La 02 aprilie 2018 în timpul aflării în concediul neplătit pentru îngrijirea copilului xxxxxxxxxx, acordat de angajatorul ÎCS „Studio Line” SRL, Mariana Melnic s-a angajat prin cumul la SRL „M&P Contanalist”. La data de 17 aprilie 2018, Mariana Melnic a plecat în concediu de maternitate în legătură cu nașterea celui de-al treilea copil, prezentând certificatul medical corespunzător la locul de muncă ÎCS „Studio Line” SRL, conform căruia concediul de maternitate era de la 17 aprilie 2018 până la 20 august 2018.

Instanța de apel a reținut că Mariana Melnic s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău cu cerere în vederea acordării indemnizației de maternitate, dar indemnizația de maternitate nu i s-a plătit. Iar, la data de 30 mai 2018 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău a emis decizia nr. 2018/93/1/16547 prin care a respins cererea depusă de Mariana Melnic nr. 2018/93/1/13977 și a refuzat în stabilirea indemnizației de maternitate beneficiarei Mariana Melnic, motivul a rezidat în faptul că solicitanta se află în perioada neasigurată. La data de 10 august 2018 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău a emis decizia pe marginea cererii formulate de Mariana Melnic nr. 2018/93/19121 prin care i-a stabilit indemnizația unică la nașterea copilului Xxxxxxxx. La 26 octombrie 2018 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău a emis decizia pe marginea cererii depuse de Mariana Melnic nr. 2018/93/20727, prin care i-a stabilit indemnizația lunară pentru creșterea copilului Xxxxxxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Instanța de apel a reiterat că în conformitate cu art. 7 din legea pre citată (în redacția Legii nr. 290 în vigoare din 01 ianuarie 2017), baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), b), d) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Baza de calcul al indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice

premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul.

Venitul asigurat pentru lunile incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale nu poate depăși suma a 5 salarii medii lunare prognozate pe economie pentru anul respectiv înmulțită la 12 sau la numărul de luni în care persoana a realizat venit asigurat. În cazul în care în calcul se include anul calendaristic incomplet, venitul asigurat se plafonează reieșind din numărul de luni în care a fost realizat venitul asigurat pentru anul respectiv. Salariul mediu lunar prognozat pe economie se aprobă de Guvern.

Venitul mediu lunar asigurat se determină prin împărțirea la 12 a venitului asigurat realizat la toate unitățile în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat.

În cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, aceste luni se includ în calcul cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Această prevedere nu se aplică în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor din alte motive decât cele menționate.

Dacă venitul asigurat lipsește la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul ori dacă venitul lunar asigurat realizat în perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, atunci aceste luni se includ în baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Această prevedere nu se aplică în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al

indemnizațiilor din alte motive decât cele menționate sau din motivele menționate combinate cu alte motive.

În cazul în care asiguratul a activat în perioada premergătoare lunii producerii riscului asigurat mai puțin de 12 luni calendaristice, aceleași luni calendaristice lipsă la toate unitățile de până la angajare se includ în calcul cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului.

În cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate nici-o unitate din motiv de concediu medical, concediu de maternitate concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul al indemnizației o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației.

În cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate ori dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației.

În cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nicio unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește reiesind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent.

La determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale, lunile calendaristice în care nu s-a realizat venit asigurat din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj se includ în calcul în modul prevăzut la alin. (5), (6) și (7) numai la unitatea în care asiguratul își desfășoară activitatea de bază. Unitatea în care asiguratul își desfășoară activitatea de bază se consideră unitatea unde se păstrează carnetul de muncă al asiguratului.

Astfel, instanța de apel a conchis ca este întemeiată soluția instanței de fond de admitere a acțiunii depuse de Mariana Melnic, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale are obligația de a achita reclamantei/intimatei indemnizația pentru nașterea copilului XXXXXXXXX, în condițiile art. 7 și 16 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații sociale de asigurări sociale. Subsecvent, instanța de apel a notat asupra temeiniciei concluziei instanței de fond privind constatarea ilegalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău din 30 mai 2018 și răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1925/18 din 09 octombrie 2018 privind refuzul stabilirii și achitării în beneficiul lui Mariana Melnic a indemnizației de maternitate, cu obligarea stabilirii și achitării în beneficiul Mariane Melnic indemnizației de maternitate la nașterea copilului XXXXXXXXX a.n.05 iulie 2018, în condițiile art. 7 și 16 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații sociale de asigurări sociale. Tot, la acest segment se evidențiază că, instanța de fond corect a respins pretenția privind stabilirea și achitarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, or, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău nr. 2018/93/20727 din 26 octombrie 2018, Mariana Melnic beneficiază de respectiva indemnizație de asigurare socială.

De asemenea, instanța de apel a evidențiat că este corectă și soluția instanței de fond privind încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Mariane Melnic suma de 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, ori conform prevederilor Codului civil, se impune cuantificarea prejudiciului moral, în situația stabilirii existenței lui, în mărime bănească, ori, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 02 martie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs nemotivat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Mariana Melnic să fie respinsă ca neîntemeiată.

La data de 07 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat, prin intermediul oficiului poștal, recurs motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Mariana Melnic să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta a menționat că conform art. 124 alin. (1) și (2) Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice, plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut de art. 123, în baza unei cereri scrise, persoanelor indicate la alin. (1), după expirarea concediului de

maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Recurenta a invocat prevederilor art. 5 din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în care este stipulat că indemnizația de maternitate și indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani constituie prestație de asigurări sociale care se acordă asiguraților din sistemul public de asigurări sociale, iar modul de acordare a acesteia se stabilește de Guvern. Art. 7 alin. 2) al aceleiași Legi prevede că baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. f), o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul. Conform art. 6 alin. 2) a Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, asigurații care au un stagiu total de cotizare de până la 3 ani beneficiază de dreptul la prestații de asigurări sociale dacă confirmă un stagiu de cotizare de cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat sau datei nașterii copilului, în cazul riscului asigurat creșterea copilului. Calculul indemnizației de maternitate și indemnizației pentru îngrijirea copilului se efectuează prin extragerea datelor din sistemul informațional a venitului pentru 12 luni premergătoare lunii maternității cu statut finalizat.

Recurenta a menționat că la determinarea bazei de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale, lunile calendaristice în care nu s-a realizat venit asigurat, din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, se includ în calcul în modul prevăzut la pct. 72, 73 și 78 din prezentul Regulament numai la unitatea în care asiguratul își desfășoară activitatea de bază. Baza de calcul al indemnizației de maternitate o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Conform documentelor anexate la dosarul de indemnizații al intimatei s-a constatat, că concediul de maternitate a fost acordat de la 17 aprilie 2018, (conform buletinului medical), baza de calcul, potrivit legii, constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în perioada aprilie 2017 - martie 2018.

Recurenta a relatat că conform datelor din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, venit asigurat la locul de muncă de bază ÎCS „Studio Line” SRL lipsea, din motiv că până la 05 februarie 2018 intimata Mariana Melnic s-a aflat în concediu pentru îngrijirea pentru cel de al doilea copil până la vârsta de 3 ani. La data de 06 februarie 2018 angajatorul ÎCS „Studio Line” SRL în baza cererii personale al intimatei din 29 ianuarie 2018, conform art. 126 alin. (1) al Codului muncii, i-a acordat concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului până la vârstă de la 3 la 4 ani pentru perioada 06 februarie 2018-05 februarie 2019,

conform ordinului nr. 31.p din 06 februarie 2018. Activitatea de la locul de muncă prin cumul „SRL M&P Contanalist” nu era reflectată în sistemul informațional.

Recurenta a menționat că conform prevederilor pct. 58 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, în cazul în care concediul de maternitate a început în perioada concediului neplătit, în perioada suspendării contractului individual de muncă și altor contracte de prestări servicii, în perioada în care asiguratul se află în concediul pentru îngrijirea copilului de la 3 la 4 ani sau din alte motive de lipsă de activitate prevăzute de Codul muncii, indemnizația se stabilește cu începere de la data când asiguratul își reia activitatea. Conform art. 78 alin. (1) al Codului muncii contractul individual de muncă se suspendă la acordarea concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 4 ani. Dat fiind faptul că la acordarea concediului de maternitate pentru al treilea copil, 17 aprilie 2018, intimata se afla în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 4 ani, (06 februarie 2018-05 februarie 2019) pentru cel de al doilea copil conform cererii personale, ceea ce conform Codului muncii suspendă contractul de muncă (relațiile de muncă) încheiate între angajat și angajator, aceasta obține statutul de persoană neasigurată.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a relatat că în urma examinării actelor pentru stabilirea indemnizației de maternitate, s-a constatat că intimata la momentul acordării concediului de maternitate era persoană neasigurată, și nu are dreptul la stabilirea indemnizației respective. Astfel, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani a emis Decizia nr. 16547 din 30 mai 2018 de refuz în stabilirea indemnizației de maternitate.

Recurenta a relatat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că pe perioada solicitată intimata Mariana Melnic nu a confirmat venit asigurat de la locul de muncă de bază, ÎCS „Studio Line” SRL dat fiind faptul că aceasta se afla în concediu neplătit cu cel de al doilea copil, până la vârsta de 4 ani, astfel, intimata deținând statutul de persoană neasigurată.

Referitor la pretenția privind încasarea în beneficiul intimatei a sumei de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral Casa Națională apreciază pretenția dată, ca fiind neîntemeiată, ori la refuzul de către recurentă de stabilire a indemnizației de maternitate, recurenta s-a condus în strictă conformitate de prevederile legislației în vigoare, ori simpla invocare de către intimată în cererea de chemare în judecată a pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral din contul recurentei, fără a se aduce argumente sustenabile în acest sens, nu poate sta baza admiterii acestei pretenții. Sarcina argumentării și probațiunii a pretinsei pagube morale este pusă pe seama celui ce o invocă.

Recurenta a remarcat că pentru acordarea daunelor morale este nevoie de existența unor elemente probatorii adecvate, de natură să permită instanței găsirea unor criterii de evaluare a întinderii acestora, nefiind suficientă libera exprimare a instanței bazată pe gradul de percepere de către aceasta a universului psihic al fiecărei persoane. Potrivit jurisprudenței CEDO, Curtea a stabilit în cauza Tolstoy Miloslovsky c Regatul Unit, că despăgubirea trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere totodată gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea

și gravitatea atingerii aduse acestora.

La 20 mai 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Mariane Melnic și avocatului Ion Dodon, copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 21 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 207 vol. I).

Completul specializat relevă că intimata Mariana Melnic și avocatul Ion Dodon au recepționat copia recursului expediat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 209-210 vol. I).

Intimata Mariana Melnic nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 21 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 21 februarie 2020, fiind recepționată de recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale la 10 aprilie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f.d. 174, vol. I). Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245, alin. (1) din Codul administrativ și a depus recurs nemotivat la 02 martie 2020. (f.d. 175, vol. I). Cu referire la termenul de declarare a recursului motivat completul specializat menționează că decizia instanței de apel a fost notificată recurenteii la 10 aprilie 2020.

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului motivat pentru Casa Națională de Asigurări Sociale după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020. În aceste circumstanțe recursul motivat înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 07 mai 2020, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să

însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan